

Eerherstel voor de ruimtelijke ordening in weerwil van het hardnekkige ‘vastgoed-financiële’ complex?

Eind december 2015, vlak vóór de kerst, wist Melanie Schulz van Hagen, de minister van infrastructuur en milieu, zeer gewiekst de vogelvrijheid van de Nederlandse kust door het kabinet te frommelen. In vastgoed- en projectontwikkelaarsland gingen achter de schermen de kurken al van de champagneflessen. Maar een storm van verontwaardiging dwong de minister een paar weken later schielijk haar snode plannetjes in te trekken. Is dit wapenfeit aanleiding voor een mogelijke herwaardering van de ruimtelijke ordening die de laatste jaren zo sterk in het neoliberale verdomhoekje is geraakt zoals **De Groene Amsterdammer** opperde in een commentaar op de kwestie eind januari? Dat lijkt ons toch iets te vroeg gejuicht, en wel om meerdere redenen. Natuurlijk, op het gebied van de klimaatproblematiek heeft Nederland mét de hele wereld op de Parijse klimaatsconferentie mentaal een enorme stap vooruit gezet. Maar of dat materieel werkelijkheid wordt is nog maar zeer de vraag. Bovendien blijven ook mét een ‘verantwoorde’ temperatuurstijging de waterperikelen aanzienlijk én ondanks alle goede bedoelingen onvoorspelbaar. Inzetten op verdere sterkere stedelijke concentraties in hydrologisch preciaire zones ligt in dat geval eenvoudig niet in de rede. Maar los van de water- en klimaatproblematiek blijft de ruimtelijke ordening helaas voorlopig ook nog wel in zwaar zitten. De sterke dynamiek van het hedendaagse neoliberale kapitalisme is daar debet aan. De steeds verder opgeschroefde concurrentie tussen steden en agglomeraties leidt tot een steeds breder uitdijen van tot even potsierlijk als fataal uitgeroepen ‘metropoolregio’s’ met alle kwalijke gevolgen van dien op het gebied van ecologie en leefbaarheid. De ondanks alles gewoon doorgaande financialisering van de economie leidt bovendien onvermijdelijk tot nieuwe overcapaciteit aan vastgoed boven op de reeds eerder tot stand gekomen en inmiddels waarschijnlijk al weer volop de maak zijnde vastgoedzeepbellen.